

РЕШЕНИЕ

№ 93

гр. С., 06.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - С., 11-ТИ НАКАЗАТЕЛЕН, в закрито заседание на шести март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Веселина Вълева

Членове: Красимира Костова
Магдалена Лазарова

като разгледа докладваното от Веселина Вълева Наказателно дело за възобновяване № 20221000601306 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 424, ал. 1, вр. чл. 422, ал. 1 от НПК.

Постъпило е искане от осъдения В. В. А., чрез упълномощени защитници адв. Л. Т. и адв. Х. Д. за възобновяване на наказателното производство по в.н.о.х.д. № 8/2022г. на Софийски окръжен съд.

В искането се излагат пространни доводи за допуснати съществени процесуални нарушения при постановяване на съдебния акт и за неправилно приложение на материалния закон. Навежда се и явна несправедливост на наложеното наказание. Иска се възобновяване на производството по в.н.о.х.д. №8/2022г. на Софийски окръжен съд, отмяна на въззивното решение, оправдаване на осъденото лице и отхвърляне на предявените граждански искове. В условията на евентуалност се отправят две претенции: отмяна на решението по в.н.о.х.д. №8/2022г. на Софийски окръжен съд и връщане на делото за ново разглеждане или изменение на въззивното решение, чрез намаляване размера на наложеното наказание „Лишаване от свобода“, изменение на определения „Строг“ режим в по -лек и редуциране размерите на присъдените обезщетения за неимуществени вреди.

В съдебно заседание пред АС-С. осъденият В. А. нередовно призован, не се явява. По отношение на същия съдът е изчерпал всички възможни способи за призоваването му - изпратена му е призовка по постоянен и настоящ адрес, която е върната в цялост, ведно с писмо от Кметство Церово, в което е отразено, че по данни на роднини осъденият А. се намира в чужбина. С оглед на установяване метопребиваването на осъдения са изискани множество справки. Видно от справка от 19.01.2023 г. на ГД „ГП“, последното регистрирано пътуване на осъдения А. е излизане от страната на

19.11.2022 г. В справка от НСлСл от 19.01.2023 г. е удостоверено, че осъденият А. към настоящия момент не се намира в никой от арестите на страната, а според справка ГД „ИН“ с рег. № 884/24.01.2023 г. същият не е изтърпява наказание „лишаване от свобода“ и не е задържан в някой от затворите на страната.

Пред АС-С. осъденият В. А. се представлява от упълномощените му защитници - адв. Д. и адв. Т., които поддържат искането за възобновяване по наведените в него основания и доводите. Молят за уважаване на искането за възобновяване на делото, отмяна на постановеното решение на ОС-С. и оправдаване осъдения А. по повдигнатото му обвинение и оставяне без уважение на предявените граждански иски. В условията на евентуалност, се претендира отмяна на решението на ОС-С. и връщане на делото за ново разглеждане или изменение на въззивния съдебен акт в частта на определеното наказание „лишаване от свобода“, чийто размер да бъде намален и да бъде заменен определения режим за изтърпяването от „строг“ в по-лек такъв, както и да бъдат намалени размерите на присъдените обезщетения за неимуществени вреди по предявените граждански иски.

Представителят на държавното обвинение – прокурор М. счита искането за възобновяване на наказателното производство за неоснователно и с оглед на това моли да бъде оставено без уважение. Твърди, че изложените в така направеното искане съображения се отнасят по същество до необосноваността на постановените съдебните актове, като това не било сред основанията за прилагането на този извънреден способ за проверката им. Сочи също така, че и първоинстанционният, и въззивният съд са постановили своите актове в съответствие със законовите изисквания. В тази връзка изтъква, че ОС-С. при ревизирането на присъдата на РС-Своге е изложил подробни съображения, обсъдил е всички направени възражения на защитата и се е аргументирал при отхвърлянето им. Твърди, че не са допуснати нарушения и при събирането и проверката на доказателствата по делото. Намира, че въззивният съд правилно е приложил разпоредбата на чл. 57, ал. 1, т. 2 от НПК и правилно е съобразил размера на обезщетението с причинените неимуществени вреди. С оглед на това прокурорът изразява становище, че не са налице основания за възобновяване на наказателното производство.

Апелативен съд – С., като обсъди доводите на страните и извърши проверка за наличието на основанията за възобновяване, намери за установено следното:

Искането за възобновяване е процесуално допустимо, тъй като е подадено в установения в чл. 421, ал. 3 от НПК срок. То е насочено срещу акт, който подлежи на проверка по реда на глава XXXIII от НПК.

Разгледано по същество, искането е частично основателно. Съображенията за това са следните:

С присъда № 26 от 31.03.2021 г. по н.о.х.д. № 200/2019 г. година по описа на Районен съд - Своге, В. В. А. е признат за виновен в това, че в периода от 02.04.2017 г. до 03.04.2017г. в с. Церово и с. Заног, общ. Своге,

при условията на продължавано престъпление, с две деяния, които осъществяват поотделно състави на едно и също престъпление, извършени през непродължителни периоди от време, при една и съща обстановка и при еднородност на вината, при което последващите се явяват от обективна и субективна страна продължение на предшестващите, с цел да принуди лицата П. И. Л. и Е. Р. П., да се разпоредят с вещи - парични суми, ги е заплашил, чрез изпращане на писма на хартиен носител, с увреждане на имуществото им и други противозаконни действия /насилие / с тежки последици за техни близки, както следва:

- на 02.04.2017 г. в с. Церово, общ. Своге е изпратил на П. И. Л., ЕГН ***** , като поставил в пощенската му кутия писмо със съдържание: „огромен палеж - а не един джип само”, „отвличане на дъщеря ти след училище”, „рязане на пръсти - уши”, „саморазправа по пътищата”, „при първо съмнение за нещо нередно, сделката отпада и ще получиш ново писмо заедно с отрязан пръст на някой от семейството ти” да се разпорежи с вещ - сумата от 7 000 /седем хиляди лева/, които пари да остави на главния път Церово-Бов на 300 м. след разклона за с. Зиме вица до мантинелата, и

- на 03.04.2017 г. в с. Заног, общ. Своге е изпратил на Е. Р. П., като поставил върху барака в двора му, писмо със съдържание: „Следим твоите деца ”, „ Рязане на пръст на някое от децата ти”, „Огромен пожар и може и може да изгорите живи”, „Отрязаните неща се изпращат в плик ”, „ Не се опитвай да хитрееш, за да не патят децата ти”, „Ако има сигнал в полицията до месец два ще - има огромен пожар ”, да се разпорежи с вещ - парична сума в размер на от 20 000 /двадесет хиляди лева/, които П. да остави на отбивката в посока с. Бов, общ. Своге, след табела край на с. Церово зад мантинелата - престъпление по чл. 213а, ал. 1, вр. с чл. 26, ал. 1 НК,

поради което и на основание чл. 213а, ал. 1, чл. 26, ал. 2 ИК и чл. 54 НК го осъдил на наказание „Глоба” в размер на 1000 лева, както и на наказание „Лишаване от свобода” за срок от една година.

На основание чл. 57, ал. 1, т. 2, б. „в” ЗИНЗС съдът е постановил наложеното на А. наказание да бъде изтърпяно при първоначален „Строг” режим.

На основание чл. 68, ал. 1 от НК е приведено в изпълнение наказанието от две години и десет месеца „Лишаване от свобода“, наложено на А. по н.о.х.д. № 105/2013 г. по описа на Софийски окръжен съд, като е постановено то да се изтърпи при първоначален „Общ режим“. Приспаданото е и по реда на чл. 59, ал. 1, т. 1 НК времето, през което А. е бил задържан, считано от 30.10.2012 г. до 20.02.2013 г.

Със същия съдебен акт, В. А. е осъден да заплати на П. И. Л. и на Е. Р. П., на основание чл. 45, вр. чл. 52 ЗЗД, сумата от 2 000 лева на всеки от тях, представляваща обезщетение за причинените от престъплението неимуществените вреди, заедно със законната лихва върху сумите, считано от 20.12.2019 г. до окончателното им изплащане, като предявените граждански искиове до пълните им претендирани размери са отхвърлени.

В тежест на осъдения А. са присъдени направените по делото разноски в общ размер от 1434, 31 лева заплатени по сметка на ОД МВР С..

Присъдата е протестирана от РП-Своге, с оплаквания за явна несправедливост на отмерените от първостепенния съд наказания, като е отправено искане за тяхното увеличаване. Предложено е да бъде определено наказание „Лишаване от свобода“ за срок от три години и „Глоба“ в размер на 1500 лева.

Против присъдата е постъпила и жалба, депозирана от защитниците на А. - адв. Б. и адв. А., с оплаквания за неправилност. Направено е искане постановената присъда да бъде изцяло отменена и да бъде поставена друга, с която В. А. да бъде признат за невинен и оправдан.

Така инициираната въззивна проверка е финализирана с решение № 32/15.10.2021 г., постановено по в.н.о.х.д. № 386/2021 г. по описа на ОС-С. /неподлежащо на обжалване/, с което е увеличен размера на наказанието „Лишаване от свобода“ с девет месеца, при първоначален „Строг“ режим на изтърпяване. В останалата част присъдата на РС-Своге е била потвърдена.

Последвало е искане за възобновяване от осъдения В. А., чрез защитниците му, въз основа на което е било образувано наказателно дело № 1224/2021 г. по описа на АС-С.. С решение № 413 от 22.12.2021 г., съдът е отменил като незаконосъобразно решение № 32/15.10.2021 г., постановено по ВНОХД № 386/2021 г. на ОС-С., възобновил е наказателното производство по въззивното дело и го е върнал на второстепенния съд за ново разглеждане от друг съдебен състав.

При новото разглеждане на делото, било образувано в.н.о.х.д. № 8/2022 г. по описа на ОС-С., приключило с Решение от 26.10.2022 г., с присъщите му правни последици - необжалваемост и стабилитет на присъдата. Със споменатия въззивен акт, окръжният съд отново изменил първоинстанционната присъда № 25/31.03.2021 г., по н.о.х.д. № 200/2019 г. по описа на РС-Своге, като увеличил наказанието „Лишаване от свобода“ на една година и осем месеца. Със същото решение е била изменена присъдата на РС-Своге и в частта ѝ, с която било постановено на основание чл. 57, ал. 1, т. 3 от ЗИНС активираното наказание по определение за одобряване на споразумение от 20.02.2013 г. по н.о.х.д. № 105/2013 г. по описа на СОС, в размер на две години и десет месеца да бъде изтърпяно при първоначален „общ режим“, като вместо това на основание чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗИНС бил определен първоначален „Строг“ режим.

Настоящото искане за възобновяване е второ ред. С него релевираны всички касационни основания по чл. 348, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 от НПК за възобновяване на наказателното производство по чл. 422, ал. 1, т. 5 от НПК.

Преди апелативният съд да пристъпи към обсъждане на доводите за допуснати съществени процесуални нарушения, намира за необходимо да отбележи, че в производство по възобновяване правомощията на съда са ограничени и същият не разполага с процесуалната възможност да измени или замести вътрешното убеждение на съдилищата по фактите, нито относно

достоверността на доказателствените източници. За разлика от въззивното производство, в което може да се даде самостоятелна оценка на доказателствените материали, в производството по възобновяване съдебният състав е ограничен да провери дали съдилищата са спазили процесуалните правила, гарантиращи правилното формиране на вътрешното убеждение.

Изхождайки от това принципно положение, Апелативен съд-С. намира за неоснователни доводите за допуснати съществени процесуални нарушения, свързани с начина на формиране на вътрешното убеждение на решаващата въззивна инстанция.

Въззивният съд е изследвал обективно, пълно и всестранно обстоятелствата по делото. При проверката и оценката на доказателствените източници, въз основа на които са изведени значимите за обективната и субективната съставомерност за поведението на осъдения А. обстоятелства, са спазени изискванията на чл. 13, чл. 14 и чл. 107, ал. 5 от НПК, поради което не са налице пороци, които да поставят под съмнение вътрешното убеждение на окръжния съд. Не се открива превратна или противна на формалната логика преценка на доказателствените средства, не са подценени или надценени едни доказателства за сметка на други, нито пък са оставени без внимание доказателствени източници, важни за изясняване на обстоятелствата от предмета на доказване. В конкретния случай обясненията на А. за това, че не е автор на инкриминираните писма не са били кредитирани с доверие и това не е било самоцелно, а защото са били опровергани от наличните по делото устни доказателствени средства, заключението на изготвената по делото тройна съдебно-почеркова експертиза и писмените доказателства по делото. Не търпи критика отказът на ОС-С. да кредитира обясненията на осъдения А. и за това, че е бил принуден да даде сравнителен материал от своя почерк от полицейските служители. Съобщеното от него е било подложено на съпоставка с останалите доказателства по делото и не е издържало проверка за достоверност, както поради оборването му от показанията на св. В. С. /полицейски служител, снел сравнителен образец от почерка на подсъдимия/, така и с оглед на отдалечеността от време, когато осъденият А. е релевирал за първи път това оплакване – в съдебно заседание пред първоинстанционния съд.

С нужното внимание са обсъдени гласните доказателствени средства, съдържащи се в показанията на П. Л., Е. П., И. Л., Ц. С., Н. И., В. А., като съдът е защитил ясно позицията си относно тяхната относимост и достоверност и не е интерпретирал тенденциозно никое от тях, нито им е придал значение, което те нямат. При спазване на даденото от закона предписание по чл.305, ал.3 от НПК, съдът е изложил своите съображения защо приема и гради своите изводи на едни от доказателствата, а други отхвърля.

Противно на защитните твърдения, показанията на св. П. Л., св. Е. П., св. И. Л. и св. Ц. С., не са били използвани непосредствено за установяване на авторството на деянието, като са ценени относно времето, мястото, начина на упражнената принуда. Показанията на св. В. С., както и по-горе е посочено, са

ползвани за заключението, че обясненията на осъдения А. са недостоверни и съставляват защитна позиция.

Лишен от основание е и упрекът за превратна оценка на показанията на свидетелите П. Л. /частен обвинител и граждански ищец/ и неговия баща И. Л.. Въззивният съд е отделил нужното внимание и е преценил изложеното от двамата свидетели от гледна точка на тяхната взаимовръзка с останалите доказателствени източници и информативност, като правилно не е приел същите да са противоречиви относно мястото на намиране на процесните писма. При анализа им е отчетено, че св. П. Л. не е очевидец на случилото се, поради което съдът е кредитирал показанията на същия за начина, по който е бил уведомен за инкриминираното писмо, съдържащо заплахата и искане за разпореждане с парични средства, а показанията на св. И. Л. – пряк очевидец, за възпроизведеното относно това кога и къде е било намерено писмото. Също така различната интерпретация на окръжния съд на показанията на тези двама свидетели не води до извод за противоречивост между въззивното решение и постановената първоинстанционна присъда, защото всеки съд е суверен да третира едни или други доказателствени материали за правдиви, стига да обясни защо.

Неоснователен е доводът на защитата, че въззивният съд е постановил решение, с които е потвърдил осъдителна присъда за А., при липса на категорични доказателства за това, че именно той е изпратил инкриминираните писма, като чрез изготвянето им е искал да принуди П. Л. и Е. П. да се разпоредят с тяхно имущество – парични средства. В теорията и установената съдебна практика на ВКС /Решение № 172/31.03.2009 г. по н.д. № 108/09 г. на II н.о/ се приема, че спецификата на престъплението „изнудване“ по чл. 213а, ал.1 от НК сама по себе си не предполага публично осъществяване на изпълнителното деяние. В случая, както и ОС-С. е изтъкнал, осъденият А. при извършването на престъпните посегателства е положил усилия да запази своята самоличност в тайна, като не се е посочил като автор на процесните писма. С оглед на това, не е необичайно, че фактическите изводи на въззивния съд за авторството на деянието не се основават на показанията на свидетели очевидци. Описаните от въззивната инстанция косвени доказателства /справка от входящи и изходящи повиквания от мобилните оператори – БТК ЕАД /Виваком/, от което е установено, че осъденият на 02.04.2017 г. за времето от 18.21 ч. до 20.01 ч. се е намирал на територия, попадаща в клетка, което обслужва мястото, където живее пострадалият Е. П.; показанията на последния за това, че въпросната вечер му е направило впечатление, че спира автомобил в близост до къщата му и процесната барака; обстоятелството, че осъденият А. и другият пострадал П. Л. са се познавали отпреди това, като А. е бил запознат с финансовото му състояние и знаел за случилия се преди това палеж на негова собственост/ са от Т.а естество, че да послужат като основание за осъждането на А.. Същите са свързани с основния факт по делото и обсъдени с останалите доказателствени материали, изключват друг възможен извод освен възприетия от съда, а именно че осъденият А. е извършил вмененото му престъпление по чл.213а, ал.1 от НК.

Съществен принос за установяване на обективната истина по делото има и назначената от първостепенния съд тройна съдебно-почеркова експертиза, чието заключение е позволило да се идентифицира авторството на ръкописните текстове върху инкриминираните два пощенски плика и върху листовите в тях. Неоснователно е основното оплакване на защитата, че въззивният съд с неуважаването на искането на осъдения А. за назначаване на допълнителна или повторна съдебно-почеркова, е нарушил правото му на защита, тъй като го лишил от възможността да докаже невинността си. Обстоятелството, че дадено заключение не удовлетворява тезата на осъдения, както и това, че същият се е явил пред ОС-С. с нови защитници и за разлика от разглеждането на делото пред РС-Своге, изразил готовност да окаже съдействие на вещите лица в пълен обем, не е измежду законовите предпоставки за уважаване на направеното искане. Искания за назначаване на допълнителна експертиза могат да бъдат уважени само при непълнота и/или неяснота на първоначалното заключение, а за повторна експертиза при необоснованост и съмнение за неговата правилност. Законосъобразно въззивният съд е приел, че в случая не са налице тези условия, понеже изготвената в хода на първоинстанционното съдебно следствие тройна съдебно-почеркова експертиза е компетентно изпълнена, обективна, ясна и съдържа пълен и конкретен отговор на поставените задачи. В обстоятелствената част на експертизата е посочено, че за изследването са използвани представените сравнителни образци от В. А., снети в протокол за заемане на сравнителен материал и в саморъчно написано и подписано сведение, датиращи от 21.04.2017 г., които са свободни и експериментални. При сравнителното изследване между почерка, отразен в обектите на изследване и сравнителни образци от почерка на А., вещите лица са установили съвпадения в общите признаци, както и в частните графични признаци, поради което са заключили, че именно осъденият е изпълнил ръкописните текстове в представените обекти: „Един брой бял хартиен плик за писмо с надпис „За Е. Спешно“, подчертан със зелен на цвят флумастер, съдържащ бял хартиен плик, изписан с ръкописен текст със синя химикалка“ и „Един брой бял хартиен плик за писмо с надпис „За П. И. Л. спешно“, съдържащ хартиен лист изписан с текст със синя химикалка“. Вещите лица, изготвили експертизата, са защитили заключението си пред РС-Своге, като са заявили, че предоставеният сравнителен материал е бил достатъчен по обем, за да достигнат до категоричен извод, че осъденият А. е автор на изследвания ръкописен текст. При това положение, правилно въззивният съд е приел, че не се оправдава защитното възражение за необходимост от предоставяне на допълнителен сравнителен материал от осъдения за изследване. Представените образци от почерка на А. са били годни, макар да са били взети преди образуването на досъдебното производство. Съгласно чл. 146, ал.1 НПК органът, който назначава експертизата може да изисква от обвиняемия образци за сравнително изследване, когато е невъзможно да се набавят по „друг начин“. В случая такъв „друг начин“ вече е бил реализиран, доколкото са били налични такива, обективирани в протокол за заемане на сравнителен материал от А. и в саморъчно написано и подписано от А.

сведение в хода на извършена предварителна проверка по случая. Същите тези сравнителни образци са приобщени към образуваното досъдебното производство, дадени са доброволно /видно от показанията на св. В. С./, несъмнен е техният произход, като са написани приблизително към времето на написване и на изследвания документ, поради което не е била налице пречка за използването им при изпълнението на съдебно-почерковата експертиза. С оглед на изложеното, въззивният съд не може да бъде упрекван в произволен отказ да уважи искането на защитата за назначаване на повторна или допълнителна съдебно-почеркова експертиза и лишаване на осъдения от възможност ефективно да се защити и да докаже невинността си.

Правилно, ОС-С. е кредитирал като относими за предявените граждански иски за неимуществени вреди изготвените съдебно-психиатрични и психологични експертизи по отношение на двамата частни обвинители и граждански ищци – П. Л. и Е. П., от които се установява, че вследствие на отправените спрямо тях заплахи от осъдения, те са преживели ситуативен стрес, който не е довел до остра стресова реакция. Експертните заключения са пълни, обосновани, компетентни и в унисон с гласните доказателствени средства, поради което са от значение за основателността на исовете и присъждането на справедливо обезщетение.

Не се констатира и претендирания порок - липса на мотиви към решението на ОС-С., намерил израз в необсъждане на възраженията на осъдения и защитата му. Съдържанието на въззивния акт отговаря на изискванията, визирани в нормата на чл. 339, ал. 2 от НПК. ОС-С. е отразил приетата от него фактическа обстановка, извършил е анализ и оценка на доказателствата и доказателствените източници, обосновал е правните си изводи и е отговорил на направените възражения. Настоящата извънредна инстанция би приела наличието на този порок, ако липсва изобщо обсъждане на направените в жалбата или пледоариите доводи възражения, или ако обсъждането им от съда е толкова повърхностно и декларативно, че на практика се приравнява на липса на Т.а. В конкретния случай не се констатира подобно нарушение, допуснато от окръжния съд. Последният е изпълнил задълженията си да посочи основанията, поради които не приема доводите, изложени в подкрепа на жалбата, като аргументацията му почива на доказателствата по делото и формалната логика.

Настоящият състав счита за неоснователни и оплакванията за наличие на неяснота и противоречие в обвинителния акт относно това дали престъпните посегателства са осъществени самостоятелно от осъдения или в съучастие с неустановено по делото лице. На първо място, следва да се отбележи, че действително макар това възражение да не е било поставено за разглеждане в разпоредително заседание, то установената в чл. 248, ал.3 от НПК преклузия за това бе преодоляна с Решение от 21.10.2021 г. по Дело С-282/20 на Съда на Европейския съюз, с което се прие, че ограничителна процесуална правна норма от вътрешното законодателство, каквато е разпоредбата на чл. 248, ал. 3 от НПК, не съответства на Правото на ЕС и конкретно на член 6, параграф 3 от Директива 2012/13/ЕС на Европейския

парламент и на Съвета от 22 май 2012 година относно правото на информация в наказателното производство и член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз. Ето защо, настоящият състав се съгласява с посоченото от защитата в искането, че въззивният съд дължи произнасяне по направените възражения относно наличието на пороци в съдържанието на обвинителния акт. В тази връзка, неоснователен обаче се явява отправеният упрек, че окръжният съд не е дал дължимият отговор на изложените от защитата доводи. От една страна, ОС-С. е заключил, че ирелевантен за съставомерността на престъплението по чл.213а от НК е начинът, по който следва да е била упражнената заплахата спрямо пострадалите, респ. начинът по който писмата са били постановени на инкриминираните места. От друга страна правилно е отбелязал, че според българското законодателство наказателната отговорност е лична, поради което с оглед на това, че безспорно по делото е доказано, че осъденият А. е извършител на престъпните деяния, то ирелевантно за отговорността на осъдения е дали при извършването, респ. при поставянето на писмата на престъплението са участвали или не други лица, които са неустановени по делото. При това правилна е преценката на въззивния съд, че не е допуснато процесуално нарушение с непосочването в обвинителния акт на евентуални съучастници на осъдения А., като същият отговоря на изискванията в чл. 246, ал.2 от НПК - отразено е участието на А. в изпълнителното деяние чрез две отделни деяния, посочни са условията на време, място и обстановка на извършването им, както и формата на вина. Междувпрочем, същото оплакване е разгледано и в предходното производство по чл. 424, ал. 1 от НПК и е отхвърлено като неоснователно с решение от 22.12.2021г. на САС.

Не могат да бъдат споделени наведените доводи на защитата, че обвинението е повдигнато от родова некомпетентна П., респ. делото е разгледано от некомпетентен съд. Видно от приложения обвинителен акт, изготвен от РП-Своге, обвинението срещу В. А. е за престъпление по чл. 213а, ал. 1 от НК, представляващо основен състав на изнудване. За този вид престъпления, подсъдността според разпоредбата на чл. 35, ал.1 НПК е на районните съдилища, поради което именно РП-Своге е била родова, а и според чл. 36, ал.1 от НПК и местно компетентна, да повдигне и поддържа обвинение за визираното престъпление. На окръжния съд делото би било подсъдно при обвинение за изнудване, осъществено при наличието на квалифициращите обстоятелства, изброени в ал. 2, т.5, пр.2, ал. 3 и ал. 4 на чл. 213а от НК, каквото обаче в случая не е налице.

АС – С. намира, че решаващите съдилища не са допуснали нарушения на материалния закон при постановяването на съдебните си актове. При вярно установените фактически положения, съдилищата правилно са приложили нормата на чл. 213а, ал.1 във вр. чл. 26, ал.1 от НК.

От обективна страна престъплението изнудване по чл. 213а, ал.1 от НК е престъпление на формално извършване, като чрез конкретно описаните форми на принуда/насилие, разгласяване на позорящи обстоятелства, увреждане на имущество или друго действие с тежки последици за

пострадалия или негови близни се цели изнуденият да се разпореда с вещ, право или да поеме имуществено задължение. Принудата с посочената цел може да предхожда за съответен кратък период от време или да съпътства искането от страна на дееца към пострадалия за определено негово поведение, а може и да го следва.

В случая е безспорно установено, че на 02.04.2017 г. в с. Церово, общ. Своге, осъденият А. е заплашил П. Л. с увреждане на имуществото му и други противозаконни действия /насилие/ с тежки последици за негови близни – поставил в пощенската му кутия писмо със следното съдържание: „огромен палез - а не един джип само”, „отвличане на дъщеря ти след училище”, „рязане на пръсти - уши”, „саморазправа по пътищата”, „при първо съмнение за нещо нередно, сделката отпада и ще получиш ново писмо заедно с отрязан пръст на някой от семейството ти“.

На 03.04.2017 г. в с. Заног, общ. Своге, осъденият А. е заплашил Е. П. с увреждане на имуществото му и други противозаконни действия /насилие/ с тежки последици за негови близни - поставил върху барака в двора му, писмо със съдържание: „Следим твоите деца”, „Рязане на пръст на някое от децата ти”, „Огромен пожар и може и може да изгорите живи”, „Отрязаните неща се изпращат в плик”, „Не се опитвай да хитрееш, за да не патят децата ти”, „Ако има сигнал в полицията до месец два ще - има огромен пожар”.

С изпращането на писмата, съдържащи заплахи, осъденият А. е довел до знанието на пострадалите какво поведение иска последните да осъществят.

Същият е поискал от П. Л. да се разпореда със сумата от 7 000 лева, която да остави на главния път Церово-Бов на 300 м. след разклона за с. Зиме вица до мантинелата, а Е. П. да се разпореда със сумата от а от 20 000 лева, които да остави на отбивката в посока с. Бов, общ. Своге, след табела край на с. Церово зад мантинелата.

Деянията са извършени от осъдения А. при условията на чл. 26, ал.1 от НК като форма на усложнена престъпна дейност. Осъществени са две деяния. Които реализират поотделно един състав на едно и също престъпление - това по чл. 311, ал.1 от НК. Деянията са извършени през непродължителни периоди от време - в рамките на два последователни дни – на 02.04.2017 г. и на 03.04.2017 г., при една и съща обстановка – в с. Церово и с. Заног, които се намират в общ. Своге и при еднородност на вината – пряк умисъл. Последващото деяние се явява от обективна и субективна страна продължение на предшестващото го – деянията са извършени с цел да се принудят лицата П. Л. и Е. П. да се разпоредят с парични суми в размер на 7000 и в размер на 2000 лева.

Изнудването по чл. 213а, ал. 1 от НК, за разлика от изнудването по чл. 214, ал. 1 от НК е формално престъпление, защото съставът не предвижда нищо друго освен осъществяването на изпълнителното деяние. По-конкретно, законът не предвижда пострадалият да е предприел искането от дееца поведение. В случая престъплението е довършено с изпращането на инкриминираните писма, съдържащи заплахи, които са от естество да предизвикат основателен страх у П. Л. и Е. П..

Субективната страна на това престъпление съдържа два елемента – пряк умисъл и особена цел. Осъденият А. е осъзнавал общественотоопасния характер на деянието, предвиждал е, че вследствие на заплашването у П. и Л. ще възникне страх. Наред с това, осъденият е преследвал особена цел – да принуди пострадалите да се извършват разпоредителни действия, като му предадат посочените в писмата парични суми.

С оглед на изложеното, настоящият състав не споделя и становището на защитата, че квалификацията е неточна. Осъденият А. двукратно е осъществил всички признаците на изпълнителното деяние по чл. 213а, ал. 1 от НК, поради което правилно по този текст е ангажирана наказателната му отговорност.

Исходът на делото в наказателната част не налага корекция на постановените съдебни актове и в гражданско - осъдителната част.

Съгласно разпоредбата на чл.45 от ЗЗД всеки е длъжен да поправи вредите, които виновно е причинил другиму. Деликтната отговорност на определено лице възниква при кумулативното наличие на следните предпоставки: противоправно поведение, вреда, вина и причинна връзка между поведението и настъпилите вреди. От събраните по делото доказателства – показанията на свидетелите П. Л., И. Л., Ц. С., Е. П., Н. И. и изготвените СППЕ, се установява по безспорен начин, че деянията, извършени от осъдения А. на 02.04.2017 г. и на 03.04.2017 г., са причинили на гражданските ищци П. Л. и Е. П.тов болки и страдания. Ето защо, правилно ОС-С. е съзрял неоснователност на защитното възражение за липса на осъществен деликт.

Правилно е прието, че гражданският иск срещу осъдения А. е основателен и доказан, като присъденото обезщетение е справедливо определено в съответствие с правилото на чл. 52 от ЗЗД. При това, настоящият състав намира за неоснователно искането на защитата за намаляване на размера на обезщетението за неимуществени вреди, предвид интензитета на нанесените страдания от деянията, за които А. е признат за виновен.

Като основателно обаче съдът намери оплакването за явна несправедливост на наложеното на осъдения А. от въззивния съд наказание за извършеното от него престъпление.

Данните по делото установяват, че въззивният съд е определил наказанието при условията на чл. 54 от НК, като е изменил първоинстанционната присъда и е увеличил размера му от една година „Лишаване от свобода“ на „една година и осем месеца „Лишаване от свобода“, както и отменил първоинстанционния съдебен акт и в частта му, с която е постановено наложеното наказание „Лишаване от свобода“ за срок от две години и девет месеца със споразумение от 20.02.2013 г. по н.о.х.д. № 105/2013 г. по описа на ОС-С. да бъде изтърпяно при „общ режим“, като вместо това е определил първоначален „строг“ режим на изтърпяване. По отношение на кумулативно предвиденото наказание „глоба“ е приел, че макар

определеният размер от 1000 лева да е несъразмерен с тежестта на деянието, то не може да бъде увеличена, доколкото не е налице съответен протест за това.

Размерът на наложеното наказание от ОС-С. – една година и осем месеца „Лишаване от свобода“ е бил обоснован със завишената степен на обществена опасност на личността на А., която съдът е извел на база обремененото му съдебно минало, предопределящо санкционираното престъпление по чл. 213а, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 от НК, като Т.а извършено в изпитателния срок на предходно осъждане, на конкретните характеристики на престъпните две деяния, осъществени в кратък интервал от време спрямо две различни лица. Същевременно съдът е приел като смекчаващо обстоятелство единствено продължителността на назателното производство, продължило малко повече от пет години.

При отмерване на конкр. срок на наказанието „Лишаване от свобода“, въззивният съд неправилно е счел, че не са установени положителни характеристични данни за личността на дееца, като са пренебрегнати обстоятелства, имащи характер на смекчаващи такива - трудова ангажираност на осъдения А. и родителските му задължения към едно малолетно дете. Последните две обстоятелства дават основание за извод, че както индивидуалната, така и генералната превенция могат да бъдат постигнати, ако осъденият бъде лишен от свобода за по-кратък от определения му от въззивния съд период от една година и осем месеца. Ето защо САС намира, че наказанието „Лишаване от свобода“ следва да се определи при условията на чл. 54 от НК при превес на смекчаващите обстоятелства в размер на минималното Т.а, предвидено за престъплението по чл. 213а, ал.1 от НК, за което А. е осъден, а именно лишаване от свобода за срок от една година, в какъвто смисъл следва да бъде изменен въззивния съдебен акт. Намаляването на размера на наложеното наказание не обуславя промяна на режима на изтърпяването му, предвид активиране на наказанието, наложено на А. по НОХД № 105/2013г. на СОС в размер на две години и десет месеца „Лишаване от свобода“. Сборът от двете наказания надвишава две години, поради което, на осн. чл. 57, ал. 1, т. 2, б. „в“ от ЗИНЗС първоначалния режим за изтърпяване е тъкмо определения от първостепенния съд и потвърден от въззивната инстанция „Строг“ режим.

По отношение на наказанието „глоба“, което е кумулативно предвидено за извършеното престъпление по чл.213а, ал. 1 от НК, настоящият състав намира същото за справедливо отмерено в минималния му размер от 1000 лева. В случая, доколкото е налице съответен протест само по отношение на наказанието „Лишаване от свобода“, правилен е изводът на въззивния съд, че и бездруго наказанието „Глоба“ не може да бъде завишено, понеже е налице забрана за влошаване на положението на осъдения /*reformatio in pejus*/ .

Мотивиран от изложеното, в рамките на правомощията си по чл. 425, ал. 1, т. 4 от НПК, АС-С. намира, че постановеното въззивно решение следва да се измени само в частта относно размерът на наказанието „Лишаване от свобода“, като същият бъде намалено до една година. В останалата част

искането за възобновяване следва да се остави без уважение.

Водим от горното и на основание чл. 425, ал. 1, т. 4, вр. чл. 348, ал. 1, т. 3 от НПК, АС-С.

РЕШИ:

ВЪЗОБНОВЯВА наказателното производство по ВНОХД № 8/2022 г. по описа на ОС-С. в частта, с която на осъдения В. В. А. е наложено наказание „Лишаване от свобода“ за срок от една година и осем месеца.

ИЗМЕНЯ решение №102 от 26.10.2022г. по ВНОХД № 8/2022 г. по описа на ОС-С., като намалява наложеното на осъдения В. В. А. наказание от една година и осем месеца „Лишаване от свобода“ на **ЕДНА ГОДИНА** „Лишаване от свобода“.

Оставя без уважение искането за възобновяване на ВНОХД № 8/2022 г. по описа на ОС-С. в останалата част.

Решението не подлежи на обжалване и протест.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____